

УДК 657.421.3

Уманців Г. В.,*к.е.н., доц. кафедри бухгалтерського обліку*

e-mail: guman27@ukr.net

Мартинів І. К.,*аспірантка кафедри бухгалтерського обліку**Київський національний торговельно-економічний університет*

e-mail: martyniv.irina@gmail.com

ТЕНДЕНЦІЇ КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено дослідженню сучасних тенденцій комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності на вітчизняному ринку. Зважаючи на роль інтелектуальної власності у створенні конкурентоздатності підприємства, наголошено на причинно-наслідковому зв'язку між інвестиціями у науку і розробки та економічним ростом. Завдяки проведеному аналізу основних статистичних показників було визначено, що на сьогодні найактивніше комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності знаходить своє практичне відображення через такі способи як ліцензійна діяльність та франчайзинг. Виявлено, що в процесі ліцензійної діяльності найбільш популярними є виключні та невиключні ліцензії, у той час як одиничні не використовують взагалі. В свою чергу франчайзингова діяльність є поширеною у галузі роздрібної торгівлі, ресторанного господарства, послуг для бізнесу, а ближчим часом прогнозується розвиток у таких галузях як сільське господарство, операції з нерухомістю, дизайн та архітектура, дистрибуція, юридичні послуги.

Ключові слова: комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності, інтелектуальна власність, ліцензійна діяльність, франчайзинг

Постановка проблеми в загальному вигляді. Завдяки індустріальним революціям інновації стають основою економіки, роблячи її, тим самим, інтелектуальною. На основі вже існуючих засобів праці (наприклад, печатна машинка) розробляються та модернізуються більш сучасні, що дозволяють виконувати більшу кількість роботи за менший відрізок часу, значно спрощуючи її (наприклад, комп'ютер). Результатом інноваційної діяльності стають інновації, які дають зовсім іншу якість виробленої продукції, стимулюють створення нових галузей локальних економік, розвиток ринку праці та сфери освіти, призводять до зниження витрат, економії та заміщення природних ресурсів, слугують інструментом для залучення інвестицій. Причинно-наслідковий зв'язок між інвестиціями у науку і розробки та економічним ростом, що матиме підприємство від комерціалізації отриманої інновації, ще у 2000 році довів проф. Дж. Алстон (Каліфорнійський університет у Дейвісі), на прикладі дослідження сфери сільського господарства. За його оцінками, кожний вкладений долар у науку АПК у країнах Європи генерує більше 62 доларів національного багатства, у США та Канаді – 46,5 доларів, у Японії та Ізраїлі – 37,4 долари, у Латинській Америці – 43 долари національного багатства [1].

Відтак, достатнє фінансування та стимулювання розвитку інноваційної діяльності, метою якої є використання та комерціалізація результатів наукових досліджень та розробок та замовлення випуску на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [2], дозволить трансформувати економіку країни у економіку знань, підвищити інвестиційну привабливість вітчизняних підприємств та підняти їх на конкурентоздатний рівень на світовій арені.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед науковців, що займаються дослідженням сучасного стану ринку інтелектуальної власності, особливо стосовно стану комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності серед вітчизняних підприємств, варто відмітити

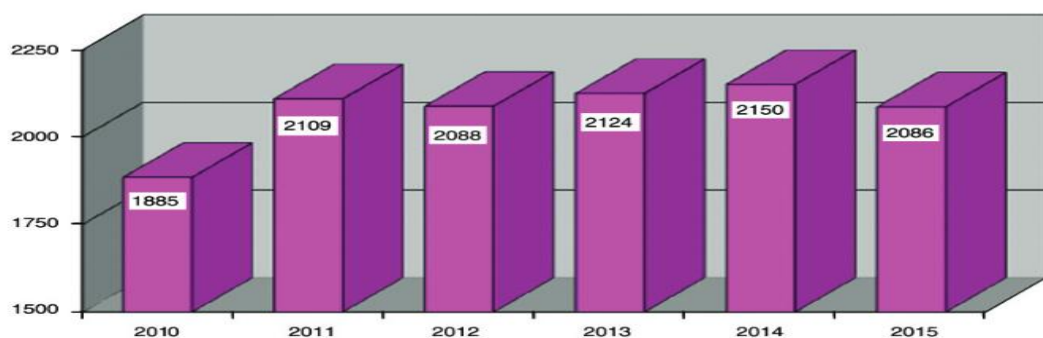
Вікулову А.О., Гаврилець О.В., Добрянську Ю.О., Косар Н.С., Косенко О.П., Лісун Я.В., Попко О.В., П'ясечну А.В. Проте, більшість наукових праць присвячена огляду таких способів комерціалізації як ліцензування та франчайзинг. Велику роль для дослідження статистичної інформації відіграють статистичні довідники Державної служби статистики України та доповіді експертів Асоціації франчайзингу України. Зважаючи на постійний розвиток ринку інтелектуальної власності виникає потреба у постійному моніторингу його показників, що актуалізує обрану тему дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження тенденцій комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності на вітчизняному ринку.

Для досягнення поставленої мети необхідно виконати ряд завдань:

- провести огляд ліцензійної діяльності на вітчизняному ринку;
- проаналізувати розвиток франчайзингової діяльності в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для набуття статусу повноправного власника об'єкта промислової власності виникає необхідність проходження процедури з укладання, узгодження та реєстрації договору щодо розпоряджання майновими правами на них. Завдяки цьому об'єкти промислової власності на ринку набувають статусу товару, тобто відбувається їх комерціалізація. Правову основу такої діяльності являють собою ліцензійні договори, серед реєстрації яких на сьогодні відмічається трохи нестабільна динаміка (рис. 1).

Рис. 1 Динаміка реєстрації договорів щодо розпоряджання майновими правами промислової власності у 2010-2015 роках [3]

Так, у 2015 році зареєстровано 2086 договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкти промислової власності, що на 3% менше, ніж у 2014 році. Відносно 2000 року цей показник виріс у 6 разів, а порівняно із 2010 роком виріс на 14%. У 2015 році загалом до державних реєстрів внесено відомості про 25 805 договорів щодо розпорядження майновими правами власності, зокрема 5 440 договорів на винаходи і корисні моделі, 19 076 – на знаки для товарів і послуг, 1 289 договорів на промислові зразки [3]. Аналітична інформація за видами ліцензій у розрізі об'єктів промислової власності наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Динаміка реєстрації договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності за об'єктами [3]

Вид ліцензії	Кількість реєстрацій														
	Винаходи			Корисні моделі			Промислові зразки			Знаки для товарів і послуг			Усього		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Усього, в т.ч.	145	146	179	110	120	121	83	108	107	1786	1776	1679	2124	2150	2086
невиключні	4	3	1	10	16	2	9	2	3	143	88	74	166	109	80
Виключні	10	2	-	12	3	3	2	1	1	42	43	30	66	49	34
Одиничні	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
передача права	122	96	106	69	66	51	72	105	103	1601	1645	1575	1864	1912	1832
«відкриті»	9	45	75	19	35	65	-	-	-	-	-	-	28	80	140

Так, у 2015 році було зареєстровано на 27% менше ліцензійних договорів на використання об'єктів інтелектуальної власності. Проте, кількість заяв щодо «відкритих» ліцензій збільшилася майже удвічі, а також на 10% збільшилася кількість зареєстрованих договорів про передавання права власності на винаходи. У бік зменшення відмічається кількість внесених до державних реєстрів відомостей про передавання права власності на корисні моделі, промислові зразки та знаки на товари і послуги.

За даними Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) надійшло майже 48 тис. заявок на об'єкти промислової власності, у тому числі майже 4,5 тис. заявок на винаходи, понад 8,6 тис. – на корисні моделі, майже 2,1 тис. – на знаки для товарів і послуг. Відтак, інформація про кількість чинних патентів у розрізі об'єктів промислової власності наведено у таблиці 2.

Таблиця 2

Кількість чинних патентів та свідоцтв на об'єкти промислової власності у 2011-2015 роках (сформовано автором на основі [3])

Об'єкт права інтелектуальної власності	Охоронний документ	2011	2012	2013	2014	2015
Винаходи	Патент	24773	25276	26033	26183	25736
Корисні моделі	Патент	38225	40168	41124	40268	37416
Промислові зразки	Патент	9454	8084	10051	11095	12041
Знаки для товарів і послуг	Свідоцтво	133411	144481	153548	161592	167166

Позитивна тенденція відслідковується за чинними патентами лише на промислові зразки, у той час як найбільшу кількість зареєстрованих охоронних документів мають знаки на товари і послуг.

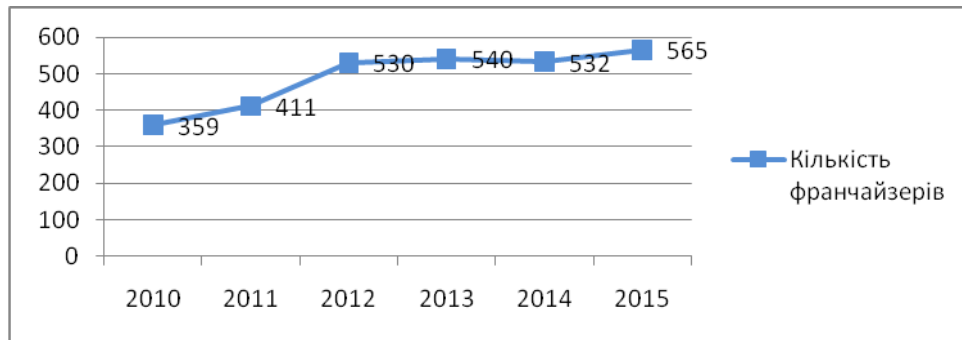
У 2014 році загальна кількість створених технологій становила 309 одиниць, з них 90,3% – нові для України, 21% створювалися за державним контрактом. Кожна п'ята технологія була створена підприємствами і організаціями м. Києва, 21,7% – Харківської, 10,7% – Дніпропетровської, по 6,5% – Донецької і Миколаївської, 5,2% – Полтавської областей. Для використання у переробній промисловості створено 43,4% передових технологій, у професійній, науковій та технічній діяльності – 23,3%, у галузі охорони здоров'я та надання соціальної допомоги – 12,0%,

інформації та телекомунікацій – 5,8%. На створені передові технології в цілому або на їх елементи було видано 769 охоронних документів. [4].

На сьогодні у світі франчайзинг є дуже розвиненою бізнес-моделлю. Відтак, у США налічується близько 15000 франчайзингових мереж. Наприклад, американська корпорація «Макдональдс» має більше 21000 ресторанів у більш ніж 100 країнах світу, що дозволяє обслуговувати близько 30 млн. клієнтів у день. Трохи більше 65% ресторанів компанії користуються послугами 4500 франчайзингових агентів [5].

Дослідження сектору франчайзингу на вітчизняному ринку вказує на все більший інтерес малого та середнього бізнесу до франчайзингу, оскільки під час розвитку ринкових відносин та економічної нестабільності у нашій країні, цей вид бізнес-моделі усуває значну невизначеність у веденні господарської діяльності. На сьогодні відзначається зниження цін на оренду нерухомості нежитлового призначення, що є позитивним стимулом до відкриття власної франчайзингової точки. Однак, на вітчизняному ринку привабливішими є ті франчайзингові пропозиції, які не зобов'язують франчайзі до придбання іноземного обладнання за валютні кошти. Причиною цього являється можливість різкої девальвації гривні, за результатами якої, наприклад, у 2015 році ціна на іноземні франшизи та імпортоване обладнання зросла майже утричі [6].

За останні роки відмічається позитивна тенденція до збільшення кількості франчайзерів в Україні, за винятком спаду у 2014 році (рис. 2). Відтак, на вітчизняному ринку зафіксовано майже 600 франчайзерів, у яких нараховується близько 23000 франчайзі [6].

Рис. 2 Кількість франчайзерів в Україні у 2010-2015 рр. [6]

У 2015 року більшість вітчизняних франшиз працюють у галузі роздрібної торгівлі (423 франшизи), ресторанного господарства (210 франшиз), послуг для бізнесу (151 франшиза), сфера краси та здоров'я (75 франшиз), дитячих брендів (71 франшиза) (рис. 3) [6; 8]. Окрім наведених галузей, у перспективі розглядається розвиток таких галузей як сільське господарство, операції з нерухомістю, дизайн та архітектура, дистрибуція, юридичні послуги тощо [9].

Рис. 3 Структура франчайзингу в Україні (сформовано автором на основі [6; 8; 9; 10; 11])

У галузі роздрібної торгівлі більше 60% торгових точок працюють під брендами п'яти найкрупніших франчайзерів вітчизняного ринку:

«Наша Ряба» - 2600 франчайзингових точок, «Гаврилівські курчата» - 1300 франчайзингових точок, «Цифротех» - 801 франчайзингова точка, «Том Фарр» - 247 франчайзингових точок, «Наш Край» - 161 франчайзингова точка. У сфері послуг майже 60% франчайзингових точок працюють під брендом трійки ведучих франчайзерів: «Нова Пошта», «Універсальна» та «Експресс-клінінг», які мають 2060, 1800 та 400 франчайзингових точок відповідно. У галузі громадського харчування група компаній «ФастФудСістем» контролює 10% торгових точок через три франшизи: «Піцца Челентано» (163 франчайзингові точки), «Картопляна Хата» (21 франчайзингова точка), «Яппі» - 4 франчайзингові точки [6].

За даними Інтернет-журналу Harved на початку 2015 року на вітчизняному ринку нараховується 1186 франчайзингових пропозицій. Хоча домінуюча роль відведена вітчизняним франчайзерам, серед зарубіжних представлені франчайзери з Росії, Польщі, Нідерландів, Франції, США, Німеччини та Англії [8]. Досліджуючи запропоновані франшизи на вітчизняному ринку [7; 12; 13], можна стверджувати, що актуальними на сьогодні є наступні: вуличні міні-хлібопекарні та кондитерські; фаст-фуди у місцях з великою кількістю відвідувачів; мовні курси під популярним брендом; обслуговування інформаційної техніки; точки продажу вегетаріанської та еко-продукції; послуги з клінінгу (прибирання квартир, офісів, котеджів, приміщень після ремонту, миття вікон та вітрин тощо); продуктові магазини у житлових масивах [14].

Висновки. Тенденція стосовно комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності на сьогодні є позитивною, проте показники залишаються на досить низькому рівні. Так, нестабільною залишається динаміка реєстрації договорів щодо розпорядження майновими правами промислової власності за останні роки. Також спостерігаються зрушення у бік зменшення кількості чинних охоронних документів на винаходи та

корисні моделі. Однак, стосовно промислових зразків та знаків на товари і послуги відмічається постійне збільшення упродовж останніх трьох років.

На відміну від ліцензійної діяльності, франчайзинг як спосіб комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності має позитивну тенденцію. Відтак, франчайзингова бізнес-модель господарювання постійно розширюється на вітчизняному ринку (з 240 франчайзерів у 2008 році їх кількість зросла до 567 у 2014 році). На сьогодні існує велика кількість привабливих пропозицій для купівлі франшиз, переважно у сфері роздрібної торгівлі, ресторанного господарства та послуг для бізнесу.

Зважаючи на вищезазначене, подальшого розвитку набувають дослідження тенденцій інноваційної діяльності підприємств та інвестицій у наукову та науково-технічну діяльність, що відіграють значний вплив на комерціалізацію об'єктів інтелектуальної власності.

Список використаних джерел:

1. Корнилюк Р., Харламов П., Шишацкий Е. Спасти будущее: первый рейтинг инновационных компаний Украины / Р. Корнилюк, П. Харламов, Е. Шишацкий // Журнал Forbes. – 2016. - №5. – Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://forbes.net.ua/magazine/forbes/1416757-spasti-budushchee-pervyj-rejting-innovacionnyh-kompanij-ukrainy>
2. Про інноваційну діяльність Верховна Рада України; Закон від 04.07.2002 №40-IV. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
3. Річний звіт Державної служби інтелектуальної власності України за 205 рік. – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://sips.gov.ua/i_upload/file/zvit_2015_ua.pdf
4. Доповідь Державної служби статистики України «Створення та використання передових технологій та об'єктів права інтелектуальної

власності на підприємствах України у 2014 році». – Електронний ресурс. – Режим доступу: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm

5. Гаврилець О.В. Франчайзинговий бізнес України в період кризи / О.В. Гаврилець // Економіка та управління підприємствами. – 2015. – Вип. 1. – С. 27-30

6. Загальний огляд сектору франчайзингу в Україні та його показників на основі анкетування. Франшизи в Україні стійкі до кризи». – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://franchisegroup.com.ua/media/files/Franchise%20Business%20Outlook%20Report_RUS_FINAL-2

7. Офіційний сайт Franchise Group. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://franchisegroup.com.ua/>

8. Рынок франчайзинга в Украине // Harved On-line Журнал. – Січень 2015. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://harved.biz/articles/business/rynok-franchayzinga-v-ukraine>

9. Попко О.В. Франчайзинг як альтернативний інструмент ефективного ведення бізнесу / О.В. Попко // Студентський вісник Нац. ун-ту водного госп. та природокористування. – 2015. – Вип. 1 (3). – С. 122-125

10. Добрянська Ю.О., П'ясечна А.В., Косар Н.С. Дослідження сучасного стану франчайзингу в Україні та світі / Ю.Д. Добрянська, А.В. П'ясечна, Н.С. Косар // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 7. – С.122-126

11. Лісун Я.В. Статистичний аналіз франчайзингу сфери громадського харчування та торгівлі в Україні / Я.В. Лісун // Економічний аналіз. – 2015. – Т.20. – С. 45-52

12. Перший український портал для інвесторів. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://franchise.ua/>

13. Офіційний сайт Тематичного порталу Біз Рейтинг. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://bizrating.com.ua/franch/>

14. Косенко О.П. Організаційно-економічний механізм комерціалізації інтелектуально-інноваційних технологій на машинобудівному підприємстві : автореф. дис. ... док. екон. наук: 08.00.04 / О.П. Косенко; НАц. техн.. ун-т «ХПІ». – Х., 2016. – 39 с. – укр.

REFERENCES

1. Kornyljuk R., Charlamov P., Šyšackyj E. (2016) Spasty buduščee: pervyj rejtyng ynnovacyonnyh kompanij Ukrainy [Save the future: the first rating of innovative companies in Ukraine]/ R. Kornyljuk, P. Charlamov, E. Šyšackyj // *Žurnal Forbes – Forbes Magazine*, 5. Retrieved from <http://forbes.net.ua/magazine/forbes/1416757-spasti-budushchee-pervyj-rejting-innovacionnyh-kompanij-ukrainy> [in Russian]
2. Pro innovacijnu diyal`nist` Verxovna Rada Ukrainy`; Zakon vid 04.07.2002 №40-IV [The law of Ukraine about innovation activity of July 4, 2002 №40-IV] (2022, 4 July) – Retrieved from <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15> [in Ukrainian]
3. Richny`j zvit Derzhavnoyi sluzhby` intelektual`noyi vlasnosti Ukrainy` za 205 rik [Annual Report of the State Intellectual Property Service of Ukraine for the year 205] – Retrieved from http://sips.gov.ua/i_upload/file/zvit_2015_ua.pdf [in Ukrainian]
4. Dopovid` Derzhavnoyi sluzhby` staty`sty`ky` Ukrainy` «Stvorennya ta vy`kory`stannya peredovy`x tehnologij ta ob'yektiv prava intelektual`noyi vlasnosti na pidpry`yemstvax Ukrainy` u 2014 roci» [The report of the State Statistics Service of Ukraine "Creating and using advanced technology and intellectual property rights in the Ukraine in 2014."] – Retrieved from https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm [in Ukrainian]
5. Gavry`lec` O.V. (2015) Franchajzy`ngovy`j biznes Ukrainy` v period kry`zy` [Franchise business in Ukraine during the crisis]. - *Ekonomika ta*

upravlinnya pidpry`yemstvamy` - Economics and Enterprise Management, 1, 27-30 [in Ukrainian]

6. Zagal`ny`j oglyad sektoru franchajzy`ngu v Ukrayini ta jogo pokazny`kiv na osnovi anketuvannya. Franshy`zy` v Ukrayini stijki do kry`zy`» [Overview of the franchise sector in Ukraine and its performance on the basis of questionnaires. Franchises in Ukraine resistant to the crisis]. Retrieved from http://franchisegroup.com.ua/media/files/Franchise%20Business%20Outlook%20Report_RUS_FINAL-2 [in Ukrainian]

7. Oficijny`j sajt FranchiseGroupe [Official site FranchiseGroupe]. Retrieved from <http://franchisegroup.com.ua/> [in Ukrainian]

8. Rynok franchajzy`nga v Ukray`ne (2015) [The franchise market in Ukraine] - *Harved On-line Zhurnal – Harved On-line Magazine, January*. Retrieved from <http://harved.biz/articles/business/rynok-franchajzinga-v-ukraine> [in Russian]

9. Popko O.V. (2015) Franchajzy`ng yak al`ternaty`vny`j instrument efekty`vnogo vedennya biznesu [Franchising as an alternative tool for effective business]. *Students`ky`j visny`k Nacz. un-tu vodnogo gosp. ta pry`rodokory`stuvannya - Student Journal of National University Water Management and Nature, Vol. 1(3), 122-125 [in Ukrainian]*

10. Dobryans`ka Yu.O., P'yasechna A.V., Kosar N.S. (2015) Doslidzhennya suchasnogo stanu franchajzy`ngu v Ukrayini ta sviti [The study of the current state of franchising in Ukraine and the world]. - *Global`ni ta nacional`ni problemy` ekonomiky` - Global and national economic problems, Vol. 7, 122-126 [in Ukrainian]*

11. Lisun Ya.V. (2015) Staty`sty`chny`j analiz franchajzy`ngu sfery` gromads`kogo xarchuvannya ta torgivli v Ukrayini [Statistical analysis of franchise catering and trade in Ukraine]. - *Ekonomichny`j analiz - Economic analysis, Vol. 20, 45-52 [in Ukrainian]*

12. Pershy`j ukrayins`ky`j portal dlya investoriv [First Ukrainian portal for investors]. Retrieved from <http://franchise.ua/> [in Ukrainian]
13. Oficijny`j sajt Tematy`chnogo portalu BizRejty`ng [Official website of Thematic portal BizRating]. Retrieved from <http://bizrating.com.ua/franch/> [in Ukrainian]
14. Kosenko O.P. (2016) Organizacijno-ekonomichny`j mexanizm komercializaciyi intelektual`no-innovacijny`x tehnologij na mashy`nobudivnomu pidpry`yemstvi [Organizational-economic mechanism of commercialization of intellectual and innovative technologies for the manufacture of machinery]. *Candidate's thesis*. Kharkov [in Ukrainian]

УМАНЦІВ Г. В., МАРТЫНІВ І. К. ТЕНДЕНЦИИ КОММЕРЦИАЛИЗАЦИИ ОБЪЕКТОВ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ В УКРАИНЕ

Статья посвящена исследованию современных тенденций коммерциализации объектов интеллектуальной собственности на отечественном рынке. Учитывая роль интеллектуальной собственности в создании конкурентоспособности предприятия, отмечено причинно-следственную связь между инвестициями в науку и разработки и экономическим ростом.

Благодаря проведенному анализу основных статистических показателей было определено, что на сегодня наиболее активно коммерциализация объектов интеллектуальной собственности находит свое практическое отражение через такие способы как лицензионная деятельность и франчайзинг. Выявлено, что в процессе лицензионной деятельности наиболее популярны исключительные и неисключительные лицензии, в то время как единичные не используют вообще. В свою очередь франчайзинговая деятельность является распространенной в области розничной торговли, ресторанного хозяйства, услуг для бизнеса, а в

ближайшее время прогнозируется развитие в таких отраслях как сельское хозяйство, операции с недвижимостью, дизайн и архитектура, дистрибуция, юридические услуги.

Ключевые слова: коммерциализация объектов интеллектуальной собственности, интеллектуальная собственность, лицензионная деятельность, франчайзинг

UMANTSYV G., MARTYNIV I. TRENDS OF COMMERCIALIZATION OF INTELLECTUAL PROPERTY OBJECTS IN UKRAINE

This article conducts research of current trends of commercialization of intellectual property on the domestic market. Considering the role of intellectual property in the creation of competitiveness of enterprises, noted a causal link between investment in research and development and economic growth.

Due to major statistical indicators to the analysis, it was determined that the most active intellectual property commercialization of objects of today finds its practical reflection through such methods as the licensing, franchising.

Revealed that in the process of licensing activities the most popular exclusive and non-exclusive license, while the individual is not used at all. In his turn franchising is common in the retail trade, restaurant business, business services, and in the near future is forecasted development in sectors such as agriculture, real estate, design and architecture, distribution, legal services.

Keywords: commercialization of intellectual property, intellectual property, licensing activities, franchising

Стаття надійшла до редакції 30.08.2016 р.

Авторська довідка

	Українською мовою	Англійською мовою
ПІБ/ Last name, first name	Уманців Галина Вікторівна	Umantsyv Galyna
Науковий ступінь/ Scientific degree	кандидат економічних наук	PhD
Вчене звання/ Scientific rank	доцент	Associate Professor
Посада/ Position	доцент кафедри бухгалтерського обліку	Associate Professor of department of Accounting
Установа/ Establishment	Київський національний торговельно-економічний університет	Kyiv National University of Trade and Economics

	Українською мовою	Англійською мовою
ПІБ/ Last name, first name	Мартинів Ірина Костянтинівна	Matryniv Iryna
Науковий ступінь/ Scientific degree		
Вчене звання/ Scientific rank		
Посада/ Position	аспірантка	postgraduate student
Установа/ Establishment	Київський національний торговельно-економічний університет	Kyiv National University of Trade and Economics